

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM TDC SNS M 2

2 0 1 6

(November)

SANSKRIT

(Major)

Course : 502

Full Marks : 80

Pass Marks : 32 (Backlog) / 24 (2014 onwards)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Kādambarī)

(Marks : 25)

1. Give very short answers of the following : 1×3=3

(a) Who is the author of Kādambarī?

(b) Kādambarī is a कथा/आख्यायिका।

(Choose the correct one)

(c) ————— वभूवेति।

(Fill in the blanks)

(Turn Over)

(2)

2. Give a description of the city Ujjayinī in your own language.

Or

“गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति।”

Justify the statement.

3. Translate either into Assamese or English any one of the following :

(a) अस्ति सकलत्रिभुवनललामभूता, प्रसवभूमिरिव कृतयुगस्य, आत्मनिवासोचिता भगवता महाकालाभिधानेन भुवनत्रयसर्गस्थितिसंहारकारिणी प्रमथनाथेनापरेव पृथिवी समुत्पादिता, द्वितीयपृथिवीशङ्कया च जलनिधिनेव रसातलगम्भीरेण जलपरिखावलयेन परिवृता, अवन्तीषु उज्जयिनी नाम नगरी।

(b) यस्यां सुरासुरचूडामणिमरीचिचुम्बितचरणनखमयूखो निशितशूलदारितान्धकमहासुरो गौरीनूपुरकोटिवृष्टशेखरचन्द्रशकलखिपुरभस्मरजः कृताङ्गरागो मकरध्वजध्वंसविधुरया रत्या प्रसादयन्त्या प्रसारितकरयुगलविगलितवलयनिकरार्चितचरणः प्रलयानलशिखा-कलापकपिल-जटाभारभ्रान्तसुरसिन्धुरन्धकारातिर्भगवानुत्सृष्टकैलासवासप्रीतिर्महाकालाभिधानः स्वयं निवसति।

(3)

4. Explain in Sanskrit any one of the following : 6

(a) यस्यां चानिवृत्तिर्मणिप्रदीपानामन्तस्तरलता हाराणामस्थितिः संगीतमुरजध्वनीनां द्वन्द्ववियोगश्चक्रनाम्नां वर्णपरीक्षा कनकानामस्थिरत्वं ध्वजानां मित्रद्वेषः कुमुदानां कोशगुप्तिरसीनाम्।

(b) यस्याञ्च सौधशिखरशायिनीनां पश्यन् मुखानि पुरसुन्दरीणां मदन-परवश इव पतितः प्रतिमाच्छलेन लुठति बहलचन्दन-जलसेकशिशिरेषु मणिकुट्टिमेषु मृगलाञ्छनः।

UNIT—II

(Abhijñānaśakuntalam)

(Marks : 20)

5. Write very short answers of the following : 1×2=2

(a) Mention the name of the dramas of Kālidāsa other than the Abhijñānaśakuntalam.

(b) Who was गौतमी?

6. Discuss the importance of the Fourth Act of the Abhijñānaśakuntalam. 10

Or

Write a note on Kālidāsa's treatment of Nature with special reference to the Fourth Act of the drama, Abhijñānaśakuntalam.

7. Translate *either* into English or Assamese any one of the following :

(a) विचिन्तयन्ती यमनन्यमानसा

तपोनिधिं वेत्ति न मामुपस्थितम्।
स्मरिष्यति त्वां न स बोधितोऽपि सन्
कथां प्रमत्तः प्रथमं कृतमिव ॥

(b) यास्यत्यद्य शकुन्तलेति हृदयं संस्पृष्टमुत्कण्ठया

कण्ठः स्तम्भितवाष्पवृत्तिकलुषश्चिन्ताजडं दर्शनम्।
वैक्लव्यं मम तावदीदृशमपि स्नेहादरण्यौकसः
पीड्यन्ते गृहिणः कथं न तनयाविश्लेषदुःखैर्नवैः ॥

8. Explain with reference to the context any one of the following :

(a) सङ्कल्पितं प्रथममेव मया त्वदर्थं

भर्तारमात्मसदृशं स्वगुणैर्गतासि।
अस्यास्तु सम्प्रति वरं त्वयि वीतचिन्तः
कान्तं समीपसहकारमिमं करिष्ये ॥

(b) अर्थो हि कन्या परकीय एव

त्वामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः।
जातो ममायं विशदः प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ॥

UNIT—III

(Kārṇabhāram)

(Marks : 15)

9. Write very short answers of the following : 1×3=3

(a) Who is known as राधेय in Kārṇabhāram?

(b) Write the equivalent word of शक्र.

(c) What was the name of the weapon given by Indra to Kārṇa after receiving the 'कवच-कुण्डल' from Kārṇa?

10. Translate into Assamese or English any one of the following :

(a) हतोऽपि लभते स्वर्गं जित्वा तु लभते यशः।
उभे बहुमते लोके नास्ति निष्फलता रणे ॥

(b) रवितुरासमानं साधनं राजलक्ष्म्याः
सकलनृपतिमान्यं मान्यकाम्बोजजातम्।
सुगुणमनिलवेगं युद्धदृष्टापदानं
सपदि बहु सहस्रं वाजिनां ते ददामि ॥

11. “अङ्गराज ! न दातव्यं न दातव्यम्।”

Who said this line and to whom? What is the purpose of this line?

1+1+4=6

(Turn Over)

12. Fill in the blanks :

शिक्षा क्षयं गच्छति —

सुवद्धमूला — पादपा।

जलं जलस्थानगतं —

— तथैव तिष्ठति॥

UNIT—IV

(Uttarakāmarita)

(Marks : 20)

13. Write very short answers of the following : 1×3=3

(a) Bhavabhūti is famous for — रस.

(Fill in the blank)

(b) Write the name of the two rivers mentioned in the Third Act of Uttarakāmarita.

(c) What is the title of the Third Act of the drama, Uttarakāmarita?

14. Translate into Assamese or English any one of the following :

(a) किसलयमिव मुग्धं बन्धनाद्विप्रलूतं

हृदयकुसुमशोषी दारुणो दीर्घशोकः।

ग्लपयति परिपाण्डु क्षाममस्याः शरीरं

शरदिज इव घर्मः केतकीगर्भपत्रम्॥

(b) त्वमेव ननु कल्याणि संजीवय जगत्पतिम्।

प्रियस्पर्शो हि पाणिस्ते तत्रैव निरतो जनः॥

(Continued)

15. Narrate the miserable plight of Rāma and Sītā in the light of the Third Act of the Uttarakāmarita. 8

Or

“उत्तरे रामचरिते भवभूतिर्विशिष्यते।”

Justify the statement.

16. Elucidate the idea of the following (any one) : 5

(a) धवलबहलमुग्धा दुग्धकुल्येव दृष्टिः।

(b) प्रनष्टमिव नामापि न च रामो न जीवति।
